

Jogászi etika

(Levelező)

(Jog- és Társadalomelméleti Tanszék)
(Dr. NAGYPÁL Szabolcs egyetemi adjunktus)

I. A tantárgy oktatásának a célkitűzése

A tantárgy oktatásának a kifejezett célkitűzése a következő készségek elsajátításának a hatékony támogatása. Egyrészt, a jogászi hivatással szemben támasztott magasabb erkölcsi elvárásoknak a megismerése és a bensővé tétele. Másrészt, a demokratikus jogállami alapértékeknek a képviselése a jogalkalmazásban. Harmadrészt, a szakmai tisztesség megteremtése, a személyes beállítódásnak az egysége és a megfelelése a jogászi hivatásrendek elveinek. Végezetül, a bírói, az ügyészi, az ügyvédi, a köztisztviselői, a közjegyzői, a jogtudósi, valamint a közvetítői jogászi hivatások egyes sajátos kihívásainak és a szakmai hagyományainak megfelelő magatartás kialakítása.

II. A tantárgynak a tartalma

A tantárgynak a tartalma a jogászi hivatásrendek (vagyis a bíró, az ügyész, az ügyvéd, a köztisztviselő, a közjegyző, a jogtudós, valamint a közvetítő) erkölcsi és magatartási szabályainak az ismertetése és az összehasonlítása. Az erkölcsre vonatkozó legátfogóbb elméleteknek (az értékelvűségnek, a következményelvűség, valamint a kötelességelvűségnek) a bemutatása, azok szemléletmódjának és a módszertani elveinek az alkalmazása a jogászi munkának a gyakorlása során fölmerülő esetekben, valamint a különböző erkölcsi, a magatartási, illetve a fegyelmi ügyekben.

A kötelező szakirodalom

A kötelező szakirodalom egyrészt a hét hivatásrendnek (vagyis a bíró, az ügyész, az ügyvédi, a köztisztviselői, a közjegyzői, a jogtudósi, valamint a közvetítői jogászi hivatásrendeknek) a különböző erkölcsi és a magatartási szabályzatait jelenti. Másrészt, a tananyag maga NAGYPÁL Szabolcs *Jogászi erkölcs* című elektronikus jegyzete (2018), fejezetenként a Neptunra feltéve, és az előadásokon átbeszélve. Az ajánlott szakirodalom megtalálható az elektronikus jegyzet végén, az irodalomjegyzékben.

Az előadások tematikája

- I. A köztisztviselői hivatáserkölcs
- II. A bírói hivatáserkölcs
- III. Az ügyészi hivatáserkölcs
- IV. Az ügyvédi hivatáserkölcs
- V. A közjegyzői hivatáserkölcs
- VI. A közvetítői hivatáserkölcs
- VII. A jogtudósi hivatáserkölcs

III. A tantárgynak a számonkérési és az értékelési rendszere

A tantárgynak a számonkérési és az értékelési rendszere alapvetően kétfajta lehetőséget rejt magában. Egyrészt, teljesíthető a tantárgy egy írásbeli zárthelyi dolgozat (zéhá) megírásával a legutolsó előadáson, illetve egy megadott másik – de szintén még decemberi – időpontban (a tételorból 3 tétel kidolgozása kisesszében). Másrészt, érdemjegy szerezhető egy 7000 leütéses otthoni esszé megírásával is egy egyeztetett kérdéskörben, legalább 5 szakirodalom használatával, lehivatkozva.

A tételsor

1. A köztisztviselői hivatás erkölcsi alapelvei
2. A köztisztviselőnek fölkínált ajándékok és előnyök visszautasítása
3. A köztisztviselői hivatás magatartási szabályai (bejelentés, elfogultság, összeférhetetlenség; befolyásolás, adatkezelés, forráshasználat)
4. A vezető köztisztviselő; a köztisztviselői erkölcssértés
5. A bírói hivatás erkölcsi alapelvei
6. Az ügyészi hivatás, és erkölcsi szabályozása
7. Az ügyészi önrendelkezési hármasság
8. Az ügyész és a büntetőeljárás
9. Az ügyész szakmai magatartása és magánélete; az erkölcssértési eljárás
10. Az ügyvédi titoktartás és összeférhetetlenség
11. Az ügyvédi megbízás és díja; az okiratszerkesztés és a védelem
12. Az ügyvéd irodája és kapcsolatai; a reklám
13. Az ügyvédi föladat és az erkölcsi elvárások
14. A közjegyzői hivatás és erkölcsi elvei
15. A közjegyző kapcsolatai (iroda, ügyfelek, alkalmazottak)
16. A közjegyző kapcsolatai más közjegyzőkkel (kamara, viszálykezelés, hírverés)
17. A közjegyző és a titok, az összeférhetetlenség és a magánélet
18. A közvetítő személyére vonatkozó erkölcsi megfontolások
19. A közvetítés erkölcsi alapelvei
20. A közvetítés folyamatának magatartási szabályai
21. A (jog)tudós és a tudományos kutatás tisztességének erkölcsi alapelvei
22. A tudományos kutatás folyamatának magatartási szabályai
23. A tudományos kutatás erkölcsének megsértései
24. A tudományerkölcsi vizsgálat alapelvei

IV. Az ajánlott szakirodalom

I. A közszolgálati hivatás erkölcsi kérdései

- ÁDÁM Antal, *A közszolgálati erkölcs alkotmányi és egyéb forrásairól*. Magyar Közigazgatás (MKi): A Nemzeti Közigazgatási Intézet (NKI) folyóirata 1998/5. 257–264.
- BIRHER Nándor – HOMICKÓ Árpád Olivér, *A munka becsületétől a médiumon keresztül zajló cserefolyamaton át a hivatáserkölcsi kódexig: A munka jelenségének jogelméleti megközelítése a történelemben*. Jogelméleti Szemle (JeSz) 2011/4. 1–31. In <http://jesz.ajk.elte.hu/birher-homicko48.html>.
- BOGNADOR Vernon, *Közalkalmazottak alkalmazása Nagy-Britanniában: Erkölcsi és szakmai követelmények*. Magyar Közigazgatás (MKi): A Nemzeti Közigazgatási Intézet (NKI) folyóirata 1994/4. 231–239.
- CSÉPAINÉ SZÉLL Pálma – FOGARASI József, *A közszolgálati etikáról*. Magyar Közigazgatás (MKi): A Nemzeti Közigazgatási Intézet (NKI) folyóirata 1991/5. 401–407.
- DUDÁS Ferenc – HAZAFI Zoltán – PÖLÖSKEI István, *Etika a magyar közigazgatásban: Aktuális kérdések és gyakorlat*. Magyar Közigazgatás (MKi): A Nemzeti Közigazgatási Intézet (NKI) folyóirata 1998/5. 265–281. In <http://www.kszs.org.hu/archiv/etika.html>.
- DUDÁS Ferenc, *Gondolatok a közszolgálati etikáról I.* Magyar Közigazgatás (MKi): A Nemzeti Közigazgatási Intézet (NKI) folyóirata 1999/8. 418–425.
- DUDÁS Ferenc, *Gondolatok a közszolgálati etikáról II.* Magyar Közigazgatás (MKi): A Nemzeti Közigazgatási Intézet (NKI) folyóirata 1999/9. 501–508.
- DUDÁS Ferenc, *Gondolatok a közszolgálati etikáról III.* Magyar Közigazgatás (MKi): A Nemzeti Közigazgatási Intézet (NKI) folyóirata 1999/10. 550–559.

- Erkölcsei követelmények a magyar közigazgatásban: Vitaanyag.* Magyar Közigazgatás (MKi): A Nemzeti Közigazgatási Intézet (NKI) folyóirata 1994/2. 96–100.
- FOGARASI József, *A Köztisztviselők Etikai Kódexéről.* Magyar Közigazgatás (MKi): A Nemzeti Közigazgatási Intézet (NKI) folyóirata 2000/6. 361–376.
- FOGARASI József, *Hozzászólás a közszolgálati erkölcs és a közszolgálati erkölcsi szabályzat időszzerű kérdéseire.* Magyar Közigazgatás (MKi): A Nemzeti Közigazgatási Intézet (NKI) folyóirata 2003/4. 250–251.
- GULYÁS Gyula – JENEI György, *Morális dilemmák az ezerekilencszáz-kilencvenes évek közszolgálatában.* Magyar Közigazgatás (MKi): A Nemzeti Közigazgatási Intézet (NKI) folyóirata 1998/5. 282–288.
- GULYÁS Gyula, *Az adminisztratív erkölcs megalapozási kísérletei.* Magyar Közigazgatás (MKi): A Nemzeti Közigazgatási Intézet (NKI) folyóirata 2001/4. 230–242.
- HENCZ Aurél, *Gondolatok a közszolgálati pragmatikáról és etikáról (1867–1944).* Magyar Közigazgatás (MKi): A Nemzeti Közigazgatási Intézet (NKI) folyóirata 1993/1. 13–23.
- HOMICSKÓ Árpád Olivér, *Hivatásetikai alapelvek a közszolgálatban a minőségi jogalkalmazás céljából.* Jogelméleti Szemle (JeSz) 2011/2. 1–34. In <http://jesz.ajk.elte.hu/homicsko46.html>.
- HOMICSKÓ Árpád Olivér, *A társadalmi párbeszéd és együttműködés lehetőségei a közigazgatásban.* Jogelméleti Szemle (JeSz) 2011/3. 1–16. In <http://jesz.ajk.elte.hu/homicsko47.html>.
- KOI Gyula, *Töprengés a közszolgálati etika és a közszolgálati etikai kódex időszzerű kérdéseiről.* Magyar Közigazgatás (MKi): A Nemzeti Közigazgatási Intézet (NKI) folyóirata 2002/12. 725–736.
- KOI Gyula, *Közszolgálati etika és ügyészi törvényességi felügyelet: A közszolgálati etika és a jog különös viszonya – törvények és más jogszabályok etikai érintettsége de lege lata et de lege ferenda.* Ügyészek Lapja (ÜL): Az Ügyészek Országos Egyesületének (ÜOE) folyóirata 2004/3. 11–22.
- KOI Gyula, *A parlamenti fegyelmi jog etikai elemei, avagy szükség van-e külön országgyűlési etikai kódexre? Összefüggések és koncepciók.* Állam- és Jogtudomány (ÁJt): A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) Jogtudományi Intézetének (JtI) folyóirata 2006/1. 115–145.
- KOI Gyula, *Az országgyűlési etikai kódex tervezetének megalkotása: Egy lehetséges út – a kódex-koncepciótól a kódex-tervezetig.* Állam és Jogtudomány (ÁJt): A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) Jogtudományi Intézetének (JtI) folyóirata 2008/1. 109–116.
- Köztisztviselők Etikai Kódex: Munkatervezet (2002).* Bírák Lapja (BL): A Magyar Bírói Egyesület (MBE) folyóirata 2004/3. 70–80. In http://www.mabie.hu/sites/mabie.hu/files/birak_lapja/BL.2004.XIV.3.sz..pdf.
- LUKÁCS Tibor, *Jogász etika, különös figyelemmel a közigazgatásban dolgozó jogászok munkájára.* Állam és Igazgatás (ÁI): A Belügyminisztérium (BM) szakmai és tudományos folyóirata 1984/10. 889–900.
- MÁRTONFFY Károly, *A magyar közigazgatás megújulása.* Budapest, 1939.
- PATYI András, *Közszolgálat és etika.* Ügyvédek Lapja (ÜvL): A Magyar Ügyvédi Kamara (MÜK) hivatalos folyóirata 2012/6. 14–15.
- SZABÓ István, *Közszolgálat és viselkedéskultúra.* Magyar Közigazgatás (MKi): A Nemzeti Közigazgatási Intézet (NKI) folyóirata 1994/2. 105–112.
- TORMA András, *A köztisztviselők etika alkotmányos elveiről de lege ferenda.* Magyar Közigazgatás (MKi): A Nemzeti Közigazgatási Intézet (NKI) folyóirata 1998/8. 464–467.
- TORMA András, *Reflexiók a közszolgálati etikához.* Magyar Közigazgatás (MKi): A Nemzeti Közigazgatási Intézet (NKI) folyóirata 2003/1. 13–18. <http://www.vaskozig.helyinfo.hu/domain64/files/modules/module19/5516A36975A3552B.pdf>.
- ZADOK Haim J., *Jog, erkölcs, korrupció: Közszolgálati erkölcsstan* (ford. BÉKÉS Pál). Mozgó Világ (MV) 1990/12. 96–100.

II. A bírói hivatás erkölcsi kérdései

- A Bírói Etikai Kódex az Amerikai Egyesült Államokban (USA)*. Bírák Lapja (BL): A Magyar Bírói Egyesület (MBE) folyóirata 2004/3. 31–42. In http://www.mabie.hu/sites/mabie.hu/files/birak_lapja/BL.2004.XIV.3.sz..pdf.
- A bírói hivatás magatartási szabályai: Vitaanyag*. Bírák Lapja (BL): A Magyar Bírói Egyesület (MBE) folyóirata 1994/2. 36–40. (????)
- A bírói hivatás magatartási szabályai: Vitaanyag*. Bírák Lapja (BL): A Magyar Bírói Egyesület (MBE) folyóirata 2004/1–2. 92–96. In http://www.mabie.hu/sites/mabie.hu/files/birak_lapja/BL.2004.XIV.1-2.sz..pdf.
- AMERIKAI ÜGYVÉDI KAMARA, *A bírói etikai kódex az Amerikai Egyesült Államokban (USA)*. In KONDOROSI Ferenc – UTTÓ György – VISEGRÁDY Antal, *A bírói etika és a tisztességes eljárás*. Budapest, 2007. 131–140.
- AUER Ádám – BOTOS Gyöngyvér – HOLNDONNER Roland – KISS Balázs, *A bírói szerepvállalás egyes vonatkozásai a magyar alapjogi bíráskodásban*. De Iurisprudentia et Iure Publico (DIEIP): Jog- és politikatudományi folyóirat 2010/1. 1–29. In http://www.dieip.hu/2010_1_01.pdf.
- Az Országos Bírói Etikai Tanács (OBET) 1/2008. számú állásfoglalása*. Bírák Lapja (BL): A Magyar Bírói Egyesület (MBE) folyóirata 2008/1. 31–32. In http://www.mabie.hu/sites/mabie.hu/files/birak_lapja/BL.2008.XVIII.1.sz..pdf.
- Az Országos Bírói Etikai Tanács (OBET) 2/2008. számú állásfoglalása*. Bírák Lapja (BL): A Magyar Bírói Egyesület (MBE) folyóirata 2008/1. 33–34. In http://www.mabie.hu/sites/mabie.hu/files/birak_lapja/BL.2008.XVIII.1.sz..pdf.
- BENCZE Mátyás, *A bírói mérlegelésre vonatkozó szabályok értelmezésének sajátosságai*. Jogesetek Magyarázata (JeMa) 2011/2. 82–89. In <http://www.jema.hu/article.php?c=101>.
- CSÁK Zsolt, *A sajtószóvivőnek hangsúlyozni kell a bíróságok szerepét*. Ügyvédek Lapja (ÜvL): A Magyar Ügyvédi Kamara (MÜK) hivatalos folyóirata 2012/6. 12–13.
- CSERJÉS Sándor, *A bírói függetlenség*. Bírák Lapja (BL): A Magyar Bírói Egyesület (MBE) folyóirata 1993/1. 19–30. In http://www.mabie.hu/sites/mabie.hu/files/birak_lapja/BL.1993.III.1.sz..pdf.
- CSERNOK Gyula, *Igazságügyi reformok, bírói alkalmasság*. Magyar Jog (MJ): A Magyar Jogász Egylet (MJE) folyóirata 1988/11. 925–941.
- DÓSA István, *A bírói viselkedéskultúra: A bírói erkölcsstan alapjához*. Bírák Lapja (BL): A Magyar Bírói Egyesület (MBE) folyóirata 1994/3–4. 82–93. In http://www.mabie.hu/sites/mabie.hu/files/birak_lapja/BL.1994.IV.3-4.sz..pdf.
- DÓSA István, *A bírói viselkedéskultúra: A bírói erkölcsstan alapjához*. Bírák Lapja (BL): A Magyar Bírói Egyesület (MBE) folyóirata 2004/3. 86–91. In http://www.mabie.hu/sites/mabie.hu/files/birak_lapja/BL.2004.XIV.3.sz..pdf.
- EURÓPAI BÍRÁK TANÁCSA (CCJE), *A bírói etika európai elvei és szabályai: Az Európa Tanács (ET) Miniszteri Bizottsága részére*. Bírák Lapja (BL): A Magyar Bírói Egyesület (MBE) folyóirata 2004/3. 10–25. In http://www.mabie.hu/sites/mabie.hu/files/birak_lapja/BL.2004.XIV.3.sz..pdf.
- EURÓPAI BÍRÁK TANÁCSA, *A bírói etika európai elvei és szabályai*. In KONDOROSI Ferenc – UTTÓ György – VISEGRÁDY Antal, *A bírói etika és a tisztességes eljárás*. Budapest, 2007. 146–160.
- FAHIDI Gergely, *Talár úr, kérem! Etikai kódex bírának*. Heti Világgazdaság (HVG) 2005/13. 107–109. In <http://hvg.hu/hvgfriss/2005.13/200513HVGFriss180>.
- FLECK Zoltán, *A bírói függetlenség állapota*. Fundamentum: Az emberi jogok folyóirata 2002/1. 28–38. In <http://www.fundamentum.hu/sites/default/files/02-1-02.pdf>.
- HORVÁT BÍRÓI EGYESÜLET, *A horvát bírói etikai kódex* (ford. KATONA Tibor). In KONDOROSI Ferenc – UTTÓ György – VISEGRÁDY Antal, *A bírói etika és a tisztességes eljárás*. Budapest, 2007. 161–164.

- Horvát Bírói Etikai Kódex* (ford. KATONA Tibor). *Bírák Lapja* (BL): A Magyar Bírói Egyesület (MBE) folyóirata 2004/3. 26–30. In http://www.mabie.hu/sites/mabie.hu/files/birak_lapja/BL.2004.XIV.3.sz..pdf.
- KANADAI IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁSI TANÁCS, *A bírói magatartás etikai alapelvei*. In KONDOROSI Ferenc – UTTÓ György – VISEGRÁDY Antal, *A bírói etika és a tisztességes eljárás*. Budapest, 2007. 141–145.
- KANADAI IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁSI TANÁCS, *A bírói magatartás etikai alapelvei*. *Bírák Lapja* (BL): A Magyar Bírói Egyesület (MBE) folyóirata 2004/3. 43–47. In http://www.mabie.hu/sites/mabie.hu/files/birak_lapja/BL.2004.XIV.3.sz..pdf.
- KENGYEL Miklós, *A tárgyalótermi beszédkultúra*. In KENGYEL Miklós, *Perkultúra: Bíróságok, bírák, ügyfelek a nyolcvanas évek végén*. Pécs, 1993. 101–111.
- KONDOROSI Ferenc – UTTÓ György – VISEGRÁDY Antal, *A bírói etika és a tisztességes eljárás*. Budapest, 2007.
- KONDOROSI Ferenc, *A tisztességes eljárás követelménye az emberi jogok európai védelmi rendszerében: A jogi kultúra és a tisztességes eljárás II*. In KONDOROSI Ferenc – UTTÓ György – VISEGRÁDY Antal, *A bírói etika és a tisztességes eljárás*. Budapest, 2007. 77–120.
- KOVÁCS András György, *A bírói döntések jellemzői összetett kérdések esetén: Az ítéleti indokolás meggyőző erejének egyes kérdései*. Állam- és Jogtudomány (ÁJt): A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) Jogtudományi Intézetének (JtI) folyóirata 2006/2. 269–289.
- KÖVES Péter, *A bíróságnak szélesebbre kell nyitnia a kapuit*. *Ügyvédek Lapja* (ÜvL): A Magyar Ügyvédi Kamara (MÜK) hivatalos folyóirata 2012/6. 14–15.
- LÁZÁR Miklós, *A bírósági gyakorlat hozzájárulása a szocialista erkölcs és méltányosság alkalmazásához a polgári jog tárgykörében*. *Magyar Jog* 1987/5. 463–464.
- LEGÉNY Krisztián, *A bírói etikai kódexek világtérképe*. In KONDOROSI Ferenc – UTTÓ György – VISEGRÁDY Antal, *A bírói etika és a tisztességes eljárás*. Budapest, 2007. 123–130.
- LOMNICI Zoltán, *Előszó a bírói etikához és a tisztességes eljáráshoz*. In KONDOROSI Ferenc – UTTÓ György – VISEGRÁDY Antal, *A bírói etika és a tisztességes eljárás*. Budapest, 2007. 6–10.
- LOMNICI Zoltán, *A legnehezebb és a legszebb jogász hivatásról, erkölcsi megközelítésben*. *Bírák Lapja* (BL): A Magyar Bírói Egyesület (MBE) folyóirata 2004/3. 4–9. In http://www.mabie.hu/sites/mabie.hu/files/birak_lapja/BL.2004.XIV.3.sz..pdf.
- LUKÁCS Tibor, *Bírák könyve: Tanulmányok a bírói hivatás erkölcsstanáról és az erkölcsstan hivatásáról: Előítélet-mentesség, tárgyilagosság és meggyőződés*. In NAGY László (szerk.), *Jogász Szövetségi értekezések*. Budapest, 1978. 5–33.
- MAGYAR BÍRÓI EGYESÜLET, *A Bírák Etikai Kódexe (2005)*. *Bírák Lapja* (BL): A Magyar Bírói Egyesület (MBE) folyóirata 2008/1. 28–31. In http://www.mabie.hu/sites/mabie.hu/files/birak_lapja/BL.2008.XVIII.1.sz..pdf.
- MAGYAR BÍRÓI EGYESÜLET, *A Bírák Etikai Kódexe (2005)*. In KONDOROSI Ferenc – UTTÓ György – VISEGRÁDY Antal, *A bírói etika és a tisztességes eljárás*. Budapest, 2007. 172–174.
- MÉSZÁR Róza, *A törvény szolgálja az ítélkező bírót: A bírói hivatással szembeni elvárások, különös tekintettel az erkölcsi megfontolásokra*. *Bírák Lapja* (BL): A Magyar Bírói Egyesület (MBE) folyóirata 2002/1. 49–53. In http://www.mabie.hu/sites/mabie.hu/files/birak_lapja/BL.2002.XII.1.sz..pdf.
- MÉSZÁR Róza, *A törvény szolgálja az ítélkező bírót: A bírói hivatással szembeni elvárások, különös tekintettel az erkölcsi megfontolásokra*. *Bírák Lapja* (BL): A Magyar Bírói Egyesület (MBE) folyóirata 2004/3. 105–110. In http://www.mabie.hu/sites/mabie.hu/files/birak_lapja/BL.2004.XIV.3.sz..pdf.
- NAGY Márta – GYENGE Zoltán, *Általános etika és bírói etika*. *Bírák Lapja* (BL): A Magyar Bírói Egyesület (MBE) folyóirata 2004/3. 81–85. In http://www.mabie.hu/sites/mabie.hu/files/birak_lapja/BL.2004.XIV.3.sz..pdf.
- NOVÁK István, *A bíróság hatásközvetítő szerepe a polgári perben*. *Jogtudományi Közlöny* (JtK): A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) Jogtudományi Intézetének (JtI) folyóirata 2000/3. 77–81.

- OLASZ BÍRÓI EGYESÜLET, *Az olasz bírók etikai kódexe*. In KONDOROSI Ferenc – UTTÓ György – VISEGRÁDY Antal, *A bírói etika és a tisztességes eljárás*. Budapest, 2007. 168–171.
- OLASZ BÍRÓI EGYESÜLET, *Az olasz bírók etikai kódexe*. In KONDOROSI Ferenc – UTTÓ György – VISEGRÁDY Antal, *A bírói etika és a tisztességes eljárás*. Budapest, 2007. 168–171.
- OROSZ Árpád, *A bírói hivatás etikája*. *Bírák Lapja* (BL): A Magyar Bírói Egyesület (MBE) folyóirata 1994/2. 22–35. In http://www.mabie.hu/sites/mabie.hu/files/birak_lapja/BL.1994.IV.2.sz..pdf.
- OROSZ Árpád, *A bírói hivatás etikája*. *Bírák Lapja* (BL): A Magyar Bírói Egyesület (MBE) folyóirata 2004/1–2. 80–91. In http://www.mabie.hu/sites/mabie.hu/files/birak_lapja/BL.2004.XIV.1-2.sz..pdf.
- ORSZÁGOS BÍRÓI ETIKAI TANÁCS (OBET), *Állásfoglalások*. In KONDOROSI Ferenc – UTTÓ György – VISEGRÁDY Antal, *A bírói etika és a tisztességes eljárás*. Budapest, 2007. 177–182.
- ORSZÁGOS BÍRÓI ETIKAI TANÁCS (OBET), *Szervezeti és Működési Szabályzat (SzMSz)*. In KONDOROSI Ferenc – UTTÓ György – VISEGRÁDY Antal, *A bírói etika és a tisztességes eljárás*. Budapest, 2007. 175–176.
- OSZTRÁK BÍRÓNŐK ÉS BÍRÁK EGYESÜLETE, *A bírói magatartással kapcsolatos nyilatkozat: A független bíró a jogállam garantálója*. In KONDOROSI Ferenc – UTTÓ György – VISEGRÁDY Antal, *A bírói etika és a tisztességes eljárás*. Budapest, 2007. 165–167.
- PÓCZA Róbert, *A bírói aktivizmus helyett tisztességes eljárást*. *Magyar Jog* (MJ): A Magyar Jogász Egylet (MJE) folyóirata 2007/4. 223–233.
- RÁCZ Attila, *A bírói függetlenség jogi garanciái*. In DEZSŐ Márta – KUKORELLI István (szerk.), *Ünnepi kötet Sári János egyetemi tanár hetvenedik születésnapja tiszteletére*. Budapest, 2008. 271–278.
- SIMON Attila, *A bírói tevékenység elhelyezése Arisztotelész gyakorlati bölcséletében*. In SZABÓ Miklós (szerk.), *Regula Iuris: Szabály és/vagy norma a jogelméletben*. Miskolc, 2004. 205–214.
- SZABÓ Péter, *A bíró és a politikai tevékenység tilalma: Gondolatok egy kérdéskörhöz*. *Bírák Lapja* (BL): A Magyar Bírói Egyesület (MBE) folyóirata 2004/3. 92–104. In http://www.mabie.hu/sites/mabie.hu/files/birak_lapja/BL.2004.XIV.3.sz..pdf.
- SZABÓ Péter, *A bíró és a politikai tevékenység tilalma: Gondolatok egy kérdéskörhöz*. *Bírák Lapja* (BL): A Magyar Bírói Egyesület (MBE) folyóirata 2002/1. 56–67. In http://www.mabie.hu/sites/mabie.hu/files/birak_lapja/BL.2002.XII.1.sz..pdf.
- SZABÓ Sándor, *A bírósági eljárások méltóságának és a bíróság tekintélyének javításáról*. *Bírák Lapja* (BL): A Magyar Bírói Egyesület (MBE) folyóirata 2004/1–2. 97–104. In http://www.mabie.hu/sites/mabie.hu/files/birak_lapja/BL.2004.XIV.1-2.sz..pdf.
- UTTÓ György, *A magyar bírák etikai kódexének előkészítése, elfogadása és hatályosulása: A bírói etika alapkérdései III*. In KONDOROSI Ferenc – UTTÓ György – VISEGRÁDY Antal, *A bírói etika és a tisztességes eljárás*. Budapest, 2007. 48–70.
- VISEGRÁDY Antal, *A bírói döntéshozatali folyamat egyes vonatkozásai*. In KONDOROSI Ferenc – UTTÓ György – VISEGRÁDY Antal, *A bírói etika és a tisztességes eljárás*. Budapest, 2007. 11–15.
- VISEGRÁDY Antal, *A jogi kultúra és a tisztességes eljárás: A jogi kultúra és a tisztességes eljárás I*. In KONDOROSI Ferenc – UTTÓ György – VISEGRÁDY Antal, *A bírói etika és a tisztességes eljárás*. Budapest, 2007. 71–77.
- VISEGRÁDY Antal, *A jogrendszerek tipizálása és a jogcsaládok: A bírói etika alapkérdései I*. In KONDOROSI Ferenc – UTTÓ György – VISEGRÁDY Antal, *A bírói etika és a tisztességes eljárás*. Budapest, 2007. 17–32.
- VISEGRÁDY Antal, *Az összehasonlító bírói etika: A bírói etika alapkérdései II*. In KONDOROSI Ferenc – UTTÓ György – VISEGRÁDY Antal, *A bírói etika és a tisztességes eljárás*. Budapest, 2007. 32–48.
- VISEGRÁDY Antal, *Az igazságszolgáltatás néhány időszerű kérdése: A bírói jogalkalmazás hatékonysága és a bírói erkölcsstan*. *Közjogi Szemle* (KjSz): Alkotmányjogi szakmai

folyóirat 2009/4. 33–38. In <http://kozjogiszemle.hu/korabbiszamok/category/10-2009.-vi-iv.-szm.html>.

VISEGRÁDY Antal, *Összehasonlító bírói etika*. In ÁDÁM Antal – CSERESNYÉS Ferenc – KAJTÁR István (szerk.), *Tanulmányok az ezerkilencszáz-ötvenhatodik évi forradalom és szabadságharc ötvenedik évfordulójára*. Pécs, 2006. 359–375.

ZLINSZKY János, *Bírói etika*. In BÁNDI Gyula (szerk.), *Ünnepi kötet Boytha Györgyné Varrók Enikő tiszteletére*. Budapest, 2002. 156–165.

III. Az ügyészi hivatás erkölcsi kérdései

AMERIKAI TISZTVISELŐK TÁRSASÁGA (ASPA, Amerikai Egyesült Államok, USA), *Etikai kódex és végrehajtási útmutató*. In ANDRÁSSY György, *Jogi etika*. Pécs, 2006. 136–145.

ANDRÁSSY György, *A hűség és a lojalitás*. In ANDRÁSSY György, *Jogi etika*. Pécs, 2006. 69–81.

BÁNÁTI János, *Ütjük a mércét? Ügyvédek Lapja (ÜvL): A Magyar Ügyvédi Kamara (MÜK) hivatalos folyóirata* 2012/6. 10–11.

BÁTHORI Béla, *Gondolatok az etika, az erkölcs és a bűnmegelőzés egyes kérdéseiről*. BMK Füzetek 2004/8. 59–62.

BIBÓ István, *Etika és büntetőjog* (1938). In BIBÓ István, *Válogatott tanulmányok I. (1935–1944)*. Budapest, 1986. In <http://mek.niif.hu/02000/02043/html/39.html>.

BÓCZ Endre, *A büntetőtárgyaláson tanúsított magatartás etikája*. Magyar Jog (MJ): A Magyar Jogász Egylet (MJE) folyóirata 1974/10. 575–581.

DÉKÁNY Tamás, *Az etikai kódex fontossága a korrupcióellenes harcban*. Belügyi Szemle (BeSz): A Belügyminisztérium (BM) szakmai és tudományos folyóirata 2003/9. 47–51.

Etikai kódex: Az Ügyészek Országos Egyesületének (ÜOE) szabályzata az ügyészek alapvető jogairól, kötelességeiről és felelősségéről. Ügyészek Lapja (ÜL): Az Ügyészek Országos Egyesületének (ÜOE) folyóirata 2001/3. 71–75.

Etikai kódex: Az Ügyészek Országos Egyesületének (ÜOE) szabályzata az ügyészek alapvető jogairól, kötelességeiről és felelősségéről. Bírák Lapja (BL): A Magyar Bírói Egyesület (MBE) folyóirata 2004/3. 52–56. In http://www.mabie.hu/sites/mabie.hu/files/birak_lapja/BL.2004.XIV.3.sz..pdf.

EURÓPAI LEGFŐBB ÜGYÉSZEK KONFERENCIÁJA, *Az ügyészek erkölcsi és magatartási szabályainak európai irányelvei* (Budapest, 2005). In <http://www.ugyeszek.hu/nemzetkozi+kapcsolatok/nemzetkozi+ugyeszi+egyesulet+iap/nemzetkozi+ugyeszi+egyesulet+iap.html>.

FAZEKAS Sándor, *Három hivatásrend, egy fedél alatt*. Ügyvédek Lapja (ÜvL): A Magyar Ügyvédi Kamara (MÜK) hivatalos folyóirata 2012/6. 11–12.

FLECK Zoltán, *Jogszolgáltató mechanizmusok az államszocializmusban: Totalitarizmus-elméletek és a magyarországi szocializmus*. Budapest, 2001.

GÁLL Istvánné, *Hozzászólás a büntetőtárgyaláson tanúsított magatartás etikájához*. Magyar Jog (MJ): A Magyar Jogász Egylet (MJE) folyóirata 1975/2. 87–88.

GYÜRKY István, *Tárgyalási magatartás a bíró szemével*. Magyar Jog (MJ): A Magyar Jogász Egylet (MJE) folyóirata 1975/3–4. 191–194.

HAJDÚ Mária, *Az Ügyészek Országos Egyesülete (ÜOE) Etikai Kódexének tervezete*. Ügyészek Lapja (ÜL): Az Ügyészek Országos Egyesületének (ÜOE) folyóirata 2000/5. 39–44.

HLAVATY Attila, *Formális etika, érdemi együttműködés*. Magyar Jog (MJ): A Magyar Jogász Egylet (MJE) folyóirata 1975/2. 87–89.

II. JÓZSEF, *Pásztorlevél az állami hivatalnokokhoz (1784)*. In ANDRÁSSY György, *Jogi etika*. Pécs, 2006. 130–135.

INTERNATIONAL ASSOCIATION OF PROSECUTORS (IAP), *Standards of Professional Responsibility and Statement of the Essential Duties and Rights of Prosecutors*. Amsterdam, 1999. In http://www.iap-association.org/ressources/Standards_English.pdf.

- JULESZ Máté, *A tojásdobálás jogi, társadalmi és erkölcsstani megközelítése*. Ügyészek Lapja (ÜL): Az Ügyészek Országos Egyesületének (ÜOE) folyóirata 2008/6. 19–33. In http://www.ugyeszek.hu/ftp/ugyeszelap2008/ugyeszek_lapja_6.pdf.
- KATONÁNÉ SOLTÉSZ Márta, *Jog és erkölcsiség: Az erkölcsi és büntetőjogi felelősség kérdéséhez*. Jogtudományi Közlöny (JtK): A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) Jogtudományi Intézetének (JtI) folyóirata 1961/5. 279–291.
- MIKÓ Ferenc, „Elvárások” a büntetőtárgyalások vezetésében. Magyar Jog (MJ): A Magyar Jogász Egylet (MJE) folyóirata 1975/3–4. 196–200.
- NÁNÁSI László, *Az ügyészség története: Történeti áttekintő*. In <http://www.mklu.hu/cgi-bin/index.pl?text=4>.
- NEMZETKÖZI ÜGYÉSZI EGYESÜLET (IAP), *Etikai kódex tervezete a szakmai és etikai követelményekről, valamint az ügyészek alapvető jogairól*. Ügyészek Lapja (ÜL): Az Ügyészek Országos Egyesületének (ÜOE) folyóirata 1998/5. 78–81.
- NEMZETKÖZI ÜGYÉSZI EGYESÜLET (IAP), *Etikai kódex: Az ügyészek szakmai felelősségéről, az ügyészek alapvető jogairól és kötelességeiről szóló alapelvek*. Amszterdam, 1999. In <http://www.ugyeszek.hu/nemzetkozi+kapcsolatok/nemzetkozi+ugyeszi+egyesulet+iap/nemzetkozi+ugyeszi+egyesulet+iap.html>.
- NEMZETKÖZI ÜGYÉSZI EGYESÜLET (IAP), *Etikai kódex: Az ügyészek szakmai felelősségéről, az ügyészek alapvető jogairól és kötelességeiről szóló alapelvek*. Bírák Lapja (BL): A Magyar Bírói Egyesület (MBE) folyóirata 2004/3. 48–51. In http://www.mabie.hu/sites/mabie.hu/files/birak_lapja/BL.2004.XIV.3.sz..pdf.
- POLGÁRNÉ VIDA Judit, *Időszerű lett a szakmai stratégiai szövetségek megkötése*. Ügyvédek Lapja (ÜvL): A Magyar Ügyvédi Kamara (MÜK) hivatalos folyóirata 2012/6. 15–16.
- RÉTI László, *Közös érdek a hivatásrendek erkölcsi súlya és tekintélye*. Ügyvédek Lapja (ÜvL): A Magyar Ügyvédi Kamara (MÜK) hivatalos folyóirata 2012/6. 13–14.
- SZOMORA Zsolt, *A nemi erkölcs mint a nemi bűncselekmények alkalmazatlan jogi tárgya*. Állam- és Jogtudomány (ÁJt): A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) Jogtudományi Intézetének (JtI) folyóirata 2006/4. 611–638.
- SZOMORA Zsolt, *Nemi erkölcs mint jogi tárgy? Történeti szempontok a magyar, a német és az osztrák büntetőjogban*. Acta Universitatis Szegediensis (AUSz): Acta Iuridica et Politica (AIP) 2006/23. 3–52.
- ÜGYÉSZEK ORSZÁGOS EGYESÜLETE (ÜOE), *Alapszabály*. Budapest, 2010. In <http://www.ugyeszek.hu/hu/alapszabaly.html>.
- ÜGYÉSZEK ORSZÁGOS EGYESÜLETE (ÜOE), *Etikai Kódex: Szabályzat az ügyészek alapvető jogairól, kötelességeiről és felelősségéről*. In <http://www.ugyeszek.hu/dokumentumok/etikai+kodex/dokumentumok+-etikai+kodex.html>.
- VAVRÓ István, *A házasság, a család, az ifjúság és a nemi erkölcs elleni bűncselekmények és jogkövetkezményeik*. Demográfia: Népesedéstudományi folyóirat 1993/4. 418–426.
- VENCZL László, *Az Ügyészek Nemzetközi Egyesülete (International Association of Prosecutors, IAP)*. Ügyészek Lapja 2007/1. 59–65. In <http://www.ugyeszek.hu/ftp/ugyeszeklapfriss/2007-01.pdf>.
- VENCZL László, *A Nemzetközi Ügyészi Egyesület (IAP) Etikai kódexének tervezete a szakmai és etikai követelményekről, valamint az ügyészek alapvető jogairól*. Ügyészek Lapja (ÜL): Az Ügyészek Országos Egyesületének (ÜOE) folyóirata 1998/5. 77–78.
- VÓKÓ György, *Az ügyészi etikáról, az etika szerepéről*. Ügyészek Lapja (ÜL): Az Ügyészek Országos Egyesületének (ÜOE) folyóirata 2000/4. 5–22.

IV. Az ügyvédi hivatás erkölcsi kérdései

Az Európai Unió (EU) ügyvédekének etikai kódexe. Ügyvédek Lapja (ÜvL): A Magyar Ügyvédi Kamara (MÜK) hivatalos folyóirata 2003/3. 10–20.

- Az ügyvédi hivatás etikai kódexe: A Nemzetközi Ügyvédi Szövetség (NÜSz) tervezete.* Ügyvédek Lapja (ÜvL): A Magyar Ügyvédi Kamara (MÜK) hivatalos folyóirata 2011/1. 43–44.
- BÁNÁTI János, *Az ügyvédi hivatás vonzásában.* Ügyvédek Lapja (ÜvL): A Magyar Ügyvédi Kamara (MÜK) hivatalos folyóirata 2012/6. 2–3.
- FENYVESI Csaba, *A védőügyvéd: A védő büntetőeljárás szerepéről és jogállásáról.* Budapest–Pécs, 2002.
- GALLI István, *Az ügyvédi etika keskeny útja.* Ügyvédek Lapja (ÜvL): A Magyar Ügyvédi Kamara (MÜK) hivatalos folyóirata 2011/4. 38–39.
- HORVÁTH József, *A büntetőtárgyaláson tanúsított védői magatartás etikája.* Magyar Jog (MJ): A Magyar Jogász Egylet (MJE) folyóirata 1975/3–4. 194–196.
- IZSÁK Péter, *Fegyelmi ügyeink éves mérlege.* Ügyvédek Lapja (ÜvL): A Magyar Ügyvédi Kamara (MÜK) hivatalos folyóirata 2009/1. 9–10.
- MAGYAR ÜGYVÉDI KAMARA (MÜK), *5/2008. határozat a Szabályzat az ügyvédi hivatás etikai szabályairól és elvárásairól (8/1999. (III. 22.) MÜK) módosításáról: Indokolás.* Ügyvédek Lapja (ÜvL): A Magyar Ügyvédi Kamara (MÜK) hivatalos folyóirata 2009/1. Melléklet. 11–15.
- MAGYAR ÜGYVÉDI KAMARA (MÜK), *Szabályzat az ügyvédi hivatás etikai szabályairól és elvárásairól (8/1999. (III. 22.) MÜK).* Ügyvédek Lapja (ÜvL): A Magyar Ügyvédi Kamara (MÜK) hivatalos folyóirata 2009/1. Melléklet. 1–10.
- MAGYAR ÜGYVÉDI KAMARA (MÜK), *Szabályzat az ügyvédi hivatás etikai szabályairól és elvárásairól (8/1999. (III. 22.) MÜK).* Ügyvédek Lapja (ÜvL): A Magyar Ügyvédi Kamara (MÜK) hivatalos folyóirata 1999/2.
- MAGYAR ÜGYVÉDI KAMARA (MÜK), *Szabályzat az ügyvédi hivatás etikai szabályairól és elvárásairól (8/1999. (III. 22.) MÜK).* In ANDRÁSSY György, *Jogi etika.* Pécs, 2006. 105–126.
- MAGYAR ÜGYVÉDI KAMARA (MÜK), *Szabályzat az ügyvédi hivatás etikai szabályairól és elvárásairól (8/1999. (III. 22.) MÜK).* Bírák Lapja (BL): A Magyar Bírói Egyesület (MBE) folyóirata 2004/3. 57–69. In http://www.mabie.hu/sites/mabie.hu/files/birak_lapja/BL.2004.XIV.3.sz..pdf.
- ORSZÁGOS ÜGYVÉDI KAMARA (OÜK), *Szabályzat az ügyvédi hivatás magatartási szabályairól (1994).* Ügyvédek Lapja (ÜvL): A Magyar Ügyvédi Kamara (MÜK) hivatalos folyóirata 1994/2.
- RÉPÁSSY Róbert, *A Kormány kész az (ügyvédi) esküszöveg egyeztetésére.* Ügyvédek Lapja (ÜvL): A Magyar Ügyvédi Kamara (MÜK) hivatalos folyóirata 2012/6. 5–6.
- REVICZKY Károly, *Mi az ügyvédi etika?* Ügyvédek Lapja (ÜvL): A Magyar Ügyvédi Kamara (MÜK) hivatalos folyóirata 1998/2. 43–45.
- SALAMON László, *Helyreállt az (ügyvédi) esküszöveg.* Ügyvédek Lapja (ÜvL): A Magyar Ügyvédi Kamara (MÜK) hivatalos folyóirata 2012/6. 9–10.
- SZECSKAY András, *Kötelező és ajánlott ügyvédi etikai szabályok.* Ügyvédek Lapja (ÜvL): A Magyar Ügyvédi Kamara (MÜK) hivatalos folyóirata 2011/1. 43–44.
- SZECSKAY András, *Módosított Etikai Kódex.* Ügyvédek Lapja (ÜvL): A Magyar Ügyvédi Kamara (MÜK) hivatalos folyóirata 2009/1. 7–8.
- TRÓCSÁNYI László, *Az ügyvédség alkotmányos helyzete Magyarországon.* Ügyvédek Lapja (ÜvL): A Magyar Ügyvédi Kamara (MÜK) hivatalos folyóirata 2009/1. 2–6.

V. A közjegyzői hivatás erkölcsi kérdései

- A Magyar Országos Közjegyzői Kamara (MOKK) mellett működő Etikai Bizottság (EB) adott ügyben hozott 1/1997. számú állásfoglalása.* Közjegyzők Közlönye (KjK): A Magyar Országos Közjegyzői Kamara (MOKK) szakmai folyóirata 1997/11. 10–11.
- A Magyar Országos Közjegyzői Kamara (MOKK) mellett működő Etikai Bizottság (EB) adott ügyben hozott 1/1998. számú állásfoglalása.* Közjegyzők Közlönye (KjK): A Magyar Országos Közjegyzői Kamara (MOKK) szakmai folyóirata 1998/10. 21–22.

- A Magyar Országos Közjegyzői Kamara (MOKK) mellett működő Etikai Bizottság (EB) adott ügyben hozott 1/2001. számú állásfoglalása.* Közjegyzők Közlönye (KjK): A Magyar Országos Közjegyzői Kamara (MOKK) szakmai folyóirata 2002/2. 12–13.
- ÁDÁM Antal, *Az erkölcsanak, az erkölcsök, az erények és az értékek viszonyáról.* In ÁDÁM Antal, *Alkotmányi értékek és alkotmánybíráskodás.* Budapest, 1998. 100–105.
- ANDRÁSSY György, *A vesztegetés, az ajándékozás és a szórakoztatás.* In ANDRÁSSY György, *Jogi etika.* Pécs, 2006. 82–101.
- BREJLOVÁ Katerina, *Qvo vadis, csehországi közjegyzőség?* (ford. VARGA Krisztina). Közjegyzők Közlönye (KjK): A Magyar Országos Közjegyzői Kamara (MOKK) szakmai folyóirata 2010/1. 26–27. In http://mokk.hu/linkgyujto/KK/kozjegyzok_kozlonye_2010-1.pdf.
- DE CLERCK Stefaan, *A közjegyzőség ihlető forrás az igazságügy számára* (ford. MÉSZÁROS Anikó). Közjegyzők Közlönye (KjK): A Magyar Országos Közjegyzői Kamara (MOKK) szakmai folyóirata 2010/2. 55–56. In http://mokk.hu/linkgyujto/KK/kozjegyzok_kozlonye_2010-2.pdf.
- Erkölcsei követelmények a magyar közigazgatásban: Vitaanyag.* Magyar Közigazgatás (MKi): A Nemzeti Közigazgatási Intézet (NKI) folyóirata 1994/2. 96–100.
- GYÖRPÁL Árpád – BÓKAI Judit, *Adalékok a közjegyzői szervezet erkölcsi szabályainak megalkotásához.* Magyar Jog (MJ): A Magyar Jogász Egylet (MJE) folyóirata 1991/11. 662–664.
- HAMZA Gábor, *Etikai modellek, jog és társadalmi átalakulások.* Állam- és Jogtudomány (ÁJt): A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) Jogtudományi Intézetének (JtI) folyóirata 1984/4. 749–751.
- HOMICSKÓ Árpád Olivér, *A társadalmi párbeszéd és együttműködés lehetőségei a közigazgatásban.* Jogelméleti Szemle (JeSz) 2011/3. 1–16. In <http://jesz.ajk.elte.hu/homicsko47.html>.
- HORVÁTH Gyöngyi, *Hatvan éves a Közjegyzőségek Nemzetközi Uniója (UINL).* Közjegyzők Közlönye (KjK): A Magyar Országos Közjegyzői Kamara (MOKK) szakmai folyóirata 2010/4. 55–56. In http://mokk.hu/linkgyujto/KK/kozjegyzok_kozlonye_2010-4.pdf.
- HORVÁTH Matild, *A jogi és az erkölcsi tudat fejlesztésének néhány kérdése.* Jogtudományi Közlöny (JtK): A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) Jogtudományi Intézetének (JtI) folyóirata 1977/9. 507–516.
- IRK Ferenc, *Az erkölcs és a jog viszonyának történeti fejlődése.* Jogtudományi Közlöny (JtK): A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) Jogtudományi Intézetének (JtI) folyóirata 1989/4. 197–201.
- NAGYPÁL Szabolcs, *A közvetítés jogelmélete: a mediáció folyamata és alapelvei.* Jog – Állam – Politika (JÁP): Jog- és Politikatudományi Folyóirat 2011/2. 41–64.
- PANKOTAINÉ NAGY Gabriella, *A közjegyzőhelyettesek helyzete és szerepe a közjegyzők mellett napjainkban.* Közjegyzők Közlönye (KjK): A Magyar Országos Közjegyzői Kamara (MOKK) szakmai folyóirata 2011/2. 12–25. In http://mokk.hu/linkgyujto/KK/kozjegyzok_kozlonye_2011-2.pdf.
- SZABÓ István, *Közzszolgálat és viselkedéskultúra.* Magyar Közigazgatás (MKi): A Nemzeti Közigazgatási Intézet (NKI) folyóirata 1994/2. 105–112.
- TÓTH Ádám, *Közjegyzői erkölcsanak az ügyfelekkel, a munkatársakkal és az állammal szemben: A latin közjegyzők huszonkettedik nemzetközi találkozásának harmadik kérdésköre.* Közjegyzők Közlönye (KjK): A Magyar Országos Közjegyzői Kamara (MOKK) szakmai folyóirata 1998/10. 20–22.
- VISEGRÁDY Gábor, *Gondolatok a közjegyzői és a bírói erkölcsről.* In <http://www.mabie.hu/node/1811>.
- VISEGRÁDY Gábor, *The Legal Status of Public Notaries in the United States of America (USA), Canada and Australia.* Jura: A Pécsi Tudományegyetem (PTE) Állam- és Jogtudományi Karának (ÁJK) tudományos lapja 2013/1. 188–192. In http://jura.ajk.pte.hu/JURA_2013_1.pdf.

WOSCHNAK Klaus, *Erkölcsei alap: A civil közjegyzőség kezdeti időszakai: Gondolatok a magyarországi közjegyzői reform huszadik évfordulója alkalmából*. Közjegyzők Közlönye (KjK): A Magyar Országos Közjegyzői Kamara (MOKK) szakmai folyóirata 2013/1. 16–29. In http://mokk.hu/linkgyujto/KK/kozlony_13_01_web.pdf.

VI. A közvetítői hivatás erkölcsi kérdései

- ÁRKINÉ ERŐS Rita – BAK Zoltánné – BÍRÓ Balázs – ILLÉS Veronika – KOVÁCS Krisztina – PÓLI Róbert – SEBESTYÉN Gabriella – SCHISZLER Zsolt – SIPOS Istvánné – SITKEI Zoltán – SZIKORA István – VIRÁGHNÉ VÉGVÁRI Ágota (– KERTÉSZ Tibor (szerk.)), *A büntetőügyekben alkalmazható közvetítői tevékenység gyakorlata és módszertani kérdései (Magyarországon): Válogatott esettanulmányok*. Budapest, 2008. In http://bunmegelozes.easyhosting.hu/dok/b_ugyek_mediacio_esettanulmanyok.pdf.
- BARABÁS Andrea Tünde, *Börtön helyett egyezség? (Büntetőjogi) mediáció és más alternatív szankciók Európában*. Budapest, 2004.
- BARCY Magdolna – SZAMOS Erzsébet, „*Mediare necesse est!*”: *A mediáció technikai és társadalmi alkalmazása*. Budapest, 2002.
- BARINKAI Zsuzsanna – BARTFAI Judit – DÓSA Ágnes – GULYÁS Kálmán – HERCZOG Mária – HORVÁTH Éva – KUTACS Mária – LOVAS Zsuzsanna – MOLNÁR Gábor (– SÁRINÉ SIMKÓ Ágnes (szerk.)), *A mediáció: A közvetítői tevékenység*. Budapest, 2006.
- BECK László – FLECK Zoltán – GYULAVÁRI Ágnes – IVÁNYI Klára – KÁNYA Kinga – NAVRATIL Szonja – WAGNER Jenő János (– IVÁNYI Klára (szerk.)), *A büntetőügyekben alkalmazható közvetítői tevékenység bevezetésének tapasztalatai Magyarországon*. Budapest, 2008. http://bunmegelozes.easyhosting.hu/dok/b_ugyek_mediacio.pdf.
- BUSH Robert A. Baruch (Barack) – FOLGER Joseph P., *The Promise of Mediation: Responding to Conflict through Empowerment and Recognition*. San Francisco (SF), 1994.
- BUSH Robert A. Baruch (Barack) – FOLGER Joseph P., *The Promise of Mediation: The Transformative Approach to Conflict*. San Francisco (SF), 2004.
- CHRISTIE Nils, *A fájdalom korlátai* (ford. VAJDA Tünde). Budapest, Európa Könyvkiadó, 1991.
- CHRISTIE Nils, *Limits to Pain*. Oxford, 1981.
- DECASTELLO Alice, *Mediáció az egészségügyben: konfliktusok, betegjogok és megoldások*. Budapest, 2010.
- EÖRSI Máttyás – ÁBRAHÁM Zita (szerk.), *Pereskedni rossz! Mediáció: A szelíd konfliktuskezelés*. Budapest, 2003.
- FELLEGI Borbála, *Meeting the Challenges of Introducing Victim–Offender Mediation (VOM) in Central and Eastern European (CEE) Countries*. Leuven, 2005.
- FELLEGI Borbála, *Út a megbékéléshez: A helyreállító igazságszolgáltatás intézményesülése Magyarországon*. Budapest, 2009.
- GÖNCZ Kinga – GESKÓ Sándor – HERBAI István, *Conflict Resolution for Non-Profit Organisations*. Budapest, 1998.
- GÖNCZ Kinga – GESKÓ Sándor – HERBAI István, *Konfliktuskezelés civil szervezetek számára*. Budapest, 1998.
- GÖRGÉNYI Ilona, *Kárjótétel a büntetőjogban, mediáció a büntetőügyekben*. Budapest, 2006.
- GYEKICZKY Tamás, *A mediációról, mint a polgári és kereskedelmi jogviták bíróságon kívüli rendezésének lehetőségéről*. Budapest, 2010.
- HERCZOG Mária (szerk.), *A helyreállító igazságszolgáltatás jogi szabályozása és gyakorlata néhány európai országban*. Budapest, 2008.
- KEREZSI Klára (szerk.), *A helyreállító igazságszolgáltatás lehetőségei a bűnözés kezelésében*. Budapest, 2006.
- KERTÉSZ Tibor (szerk.), *Mediációs szöveggyűjtemény: Szemelvények a mediáció irodalmából* (ford. ALBERT Fruzsina – TAKÁCS Éva – LOVÁSZ Gabriella). Budapest, 2001.
- KERTÉSZ Tibor, *Mediáció a gyakorlatban I.: A mediáció dinamikája: Módszertani kézikönyv gyakorló mediátorok számára*. Budapest, 2009.

- KOHLRIESER George A., *Hostage at the Table: How Leaders can Overcome Conflict, Influence Others, and Raise Performance*. Dayton, 2006.
- KOHLRIESER George A., *Túszok a tárgyalóasztalnál: Konfliktuskezelés mesterfokon* (ford. KÖVI György). Budapest, 2007.
- LOVAS Zsuzsanna – HERCZOG Mária, *Mediáció, avagy a fájdalommentes konfliktuskezelés*. Budapest, 1999.
- MAGYAR KAPCSOLATÜGYELETI MEDIÁTOROK ORSZÁGOS SZAKMAI SZÖVETSÉGE (MAKAMOSz), *Kapcsolattartási ügyelet és kapcsolattügyelet szakmai protokoll*. Budapest, 2007.
- NAGYPÁL Szabolcs – BLOCKSOME Rebecca – ŠAJDA Peter (szerk.), *Medi(t)ations, (Re)conciliations: Conflict Resolutions and European Integration*. Pozsony (Bratislava), 2004. In <http://www.koed.hu/medit/index.html>.
- PARTNERS HUNGARY ALAPÍTVÁNY (PHA), *Mediáció: az egyezségteremtés művészete: interaktív tréningprogram: a bevezetés, a megszakítás nélküli idő, az eszmecsere, a megállapodás kidolgozása és megírása, valamint a lezárás*. Budapest, 2000.
- RÚZS MOLNÁR Krisztina, *Mediáció a munkajogban*. Szeged, 2007.
- STRASSER Freddie – RANDOLPH Paul, *Mediáció: A konfliktusmegoldás lélektani aspektusai* (ford. BUDA Júlia). Budapest, 2005.
- STRASSER Freddie – RANDOLPH Paul, *Mediation: A Psychological Insight into Conflict Resolution*. London – New York, 2004.
- SZENT-IVÁNYI Balázs, *A (nemzetközi jogi) közvetítés kontingenciamodellje, és alkalmazása az Észak-Írországi béketárgyalásokra*. Budapest, 2003.
- WATZKE Ed, *A világok közötti egyensúlyteremtés tánca transzgresszív mediációval* (ford. CSERES Judit – KAPOSVÁRI Anikó). Budapest, 2006.
- Watzke Ed, *Äquilibristischer Tanz zwischen Welten: Auf dem Weg zu einer transgressiven Mediation*. Mönchengladbach, 1997.

VII. A jogtudósi hivatás erkölcsi kérdései

- AIKENHEAD Glen S., *Collective Social Decision-Making: Implications for Teaching Science*. In MUSSCHENGA Bert – GOSLING David (szerk.), *Science Education and Ethical Values*. Genève – Georgetown – Amsterdam, 1985. 55–67.
- ALL EUROPEAN ACADEMIES (ALLEA) – EUROPEAN SCIENCE FOUNDATION (ESF), *A European Code of Conduct for Research Integrity*. ALLEA – ESF, Amsterdam, 2009. In http://www.allea.org/Content/ALLEA/Scientific%20Integrity/A%20European%20Code%20of%20Conduct%20for%20Research%20Integrity_final.10.10.pdf.
- AMERICAN SOCIOLOGICAL ASSOCIATION (ASA), *Code of Ethics; and Policies and Procedures of the American Sociological Association (ASA) Committee on Professional Ethics*. ASA, Washington, 1999. In <http://www.asanet.org/about/ethics.cfm>.
- Az 1994. évi XL. törvény a Magyar Tudományos Akadémiáról (MTAtv.). In http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99400040.TV.
- BARBOUR Ian G., *Religion, Values and Science Education*. In MUSSCHENGA Bert – GOSLING David (szerk.), *Science Education and Ethical Values*. Genève – Georgetown – Amsterdam, 1985. 10–19.
- BECK Mihály, *A konzervatív és a forradalmi tudomány*. In BECK Mihály, *Tudomány és áltudomány*. Budapest, 1978. 141–149.
- BECK Mihály, *A para- és az okkult tudományok*. In BECK Mihály, *Tudomány és áltudomány*. Budapest, 1978. 130–140.
- BECK Mihály, *A tudományos közlés néhány nehézsége*. In BECK Mihály, *Tudomány és áltudomány*. Budapest, 1978. 11–21.
- BECK Mihály, *Az áltudomány*. In BECK Mihály, *Tudomány és áltudomány*. Budapest, 1978. 102–121.
- BECK Mihály, *Az írástudók felelőssége*. In BECK Mihály, *Tudomány és áltudomány*. Budapest, 1978. 150–165.

- BECK Mihály, *Csalás a tudományban*. In BECK Mihály, *Tudomány és áltudomány*. Budapest, 1978. 22–36.
- BECK Mihály, *Csalás a tudományban: További esetek*. In BECK Mihály, *Tudomány és áltudomány*. Budapest, 1978. 122–129.
- BECK Mihály, *A tudományos kutatás és közlés etikai kérdései*. Magyar Tudomány (MT): A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) folyóirata 1992/3. 257–266.
- BECK Mihály, *A tudományetikai elvek érvényesítése*. Magyar Tudomány (MT): A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) folyóirata 1994/10. 1232–1234.
- BECK Mihály, *Javaslat a Tudományetikai Kódex (TeK) alapelveire*. Magyar Tudomány (MT): A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) folyóirata 1998/6. 708–713.
- BECK Mihály, *Kívül a tudományon*. In BECK Mihály, *Tudomány és áltudomány*. Budapest, 1978. 76–101.
- BECK Mihály, *Öncsalás a tudományban*. In BECK Mihály, *Tudomány és áltudomány*. Budapest, 1978. 37–75.
- BECK Mihály, *Tudomány és áltudomány*. Budapest, 1978.
- BIRCH Charles, *Values, Responsibilities and Commitments in the Teaching of Science*. In MUSSCHENGA Bert – GOSLING David (szerk.), *Science Education and Ethical Values*. Genève – Georgetown – Amsterdam, 1985. 20–30.
- DAVIS Howard, *Science Education and Society*. In MUSSCHENGA Bert – GOSLING David (szerk.), *Science Education and Ethical Values*. Genève – Georgetown – Amsterdam, 1985. 90–97.
- EDGE David, *Dominant Scientific Methodological Views: Alternatives and their Implications*. In MUSSCHENGA Bert – GOSLING David (szerk.), *Science Education and Ethical Values*. WCC, Genève – Georgetown – Amsterdam, 1985. 1–9.
- EIJKELHOF Alfred K. F., *Ethics in the Classroom: Goals and Experiences*. In MUSSCHENGA Bert – GOSLING David (szerk.), *Science Education and Ethical Values*. Genève – Georgetown – Amsterdam, 1985. 68–78.
- ERTL István, *Etikai kérdések, más (közgazdasági) tudományterületről nézve: Hozzászólás a tudományos kutatás és közlés erkölcsi kérdéseire*. Magyar Tudomány (MT): A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) folyóirata 1992/6. 710–715.
- Etikai kódex a titkári és a titkárnői munkakörben dolgozók számára*. In ANDRÁSSY György, *Jogi etika*. Pécs, 2006. 102–105.
- EUROPEAN SCIENCE FOUNDATION (ESF), *Fostering Research Integrity in Europe*. Strasbourg, 2010. In http://www.allea.org/Content/ALLEA/SC%20Science%20Ethics/2010.07.21%20Singapore/9.ESF_research_integrity_exreport_final.pdf.
- FARKAS János, *Etikai vagy erkölcsi kódex?* Magyar Tudomány (MT): A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) folyóirata 1998/6. 720–722.
- GUNDA Béla, *A tudományos kutatás néhány etikai kérdése: Hozzászólás a tudományos kutatás és közlés erkölcsi kérdéseire*. Magyar Tudomány (MT): A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) folyóirata 1992/6. 707–709.
- INTERNATIONAL SOCIOLOGICAL ASSOCIATION (ISA), *Code of Ethics*. Madrid, 2001. In http://www.isa-sociology.org/about/isa_code_of_ethics.htm.
- JOGI ASSZISZTENSEK ORSZÁGOS EGYESÜLETE (Amerikai Egyesült Államok, USA), *Etikai kódex és szakmai felelősség*. In ANDRÁSSY György, *Jogi etika*. Pécs, 2006. 126–130.
- KIRÁLY Zoltán, *Pályázati etika: Hozzászólás a tudományos kutatás és közlés erkölcsi kérdéseire*. Magyar Tudomány (MT): A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) folyóirata 1992/3. 267–268.
- KONCZ Katalin, *A (társadalomtudományi) plagizálásról: Hozzászólás a tudományos kutatás és közlés erkölcsi kérdéseire*. Magyar Tudomány (MT): A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) folyóirata 1992/6. 705–707.

- MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA (MTA), *A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) Tudományetikai Bizottságának (TeB) Ügyrendje*. MTA, Budapest, 2010. In http://mta.hu/data/cikk/11/97/91/cikk_119791/etikai_kodex_net.pdf.
- MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA (MTA), *A tudományos kutatás erkölcsi és etikai kérdései: Memorandum*. MTA, Budapest, 2010. In <http://mta.hu/cikkek/memorandum-125792>.
- MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA (MTA), *Tudományetikai Kódex (TeK)*. MTA, Budapest, 2010. In http://mta.hu/data/cikk/11/97/91/cikk_119791/etikai_kodex_net.pdf.
- MANENSHIJN Gerrit, *Reasoning in Science and Ethics*. In MUSSCHENGA Bert – GOSLING David (szerk.), *Science Education and Ethical Values*. Genève – Georgetown – Amsterdam, 1985. 37–54.
- MASENKÓ-MAVI Viktor, *Tudomány, technológia, etika és jog*. In NÓTÁRI Tamás – TÖRÖK Gábor (szerk.), *Prudentia Iuris Gentium Potestate: Ünnepi tanulmányok Lamm Vanda tiszteletére*. Budapest, 2010. 283–304.
- MOLNÁR László, *A tudományerkölcsstani alapelvekről*. Magyar Tudomány (MT): A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) folyóirata 1998/6. 716–719.
- MUMFORD Lewis, *A gép mítosza: Válogatott tanulmányok* (ford. CSILLAG Veronika – LUKIN Gábor). Európa Könyvkiadó, Budapest, 2000.
- MUSSCHENGA Bert – GOSLING David (szerk.), *Science Education and Ethical Values*. Genève – Georgetown – Amsterdam, 1985.
- MUSSCHENGA Bert – GOSLING David, *Science Education in Secondary Schools and Teacher Training Institutes*. In MUSSCHENGA Bert – GOSLING David (szerk.), *Science Education and Ethical Values*. Genève – Georgetown – Amsterdam, 1985. 107–115.
- NAGYPÁL Szabolcs, *Párbeszédtekör*. L'Harmattan Kiadó, Budapest, 2013.
- NEMZETKÖZI SZOCIOLÓGIAI TÁRSASÁG (ISA), *Etikai kódex*. Madrid, 2001. In http://www.szociologia.hu/tudomanyos_etika.
- PÁLINKÁS József, *Még bizonyosabban...: Előszó a Tudományetikai kódexhez*. MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA (MTA), *Tudományetikai Kódex (TeK)*. MTA, Budapest, 2010. 5–6. In http://mta.hu/data/cikk/11/97/91/cikk_119791/etikai_kodex_net.pdf.
- PORTELE Gerhard, *Moral Development and Education*. In MUSSCHENGA Bert – GOSLING David (szerk.), *Science Education and Ethical Values*. Genève – Georgetown – Amsterdam, 1985. 31–36.
- RITOÓK Zsigmond, *Lehet-e jó (tudomány)etikai kódexet alkotni?* Magyar Tudomány (MT): A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) folyóirata 1998/6. 713–716.
- SCHERMER Alfred K. F., *Implementing Educational Innovations*. In MUSSCHENGA Bert – GOSLING David (szerk.), *Science Education and Ethical Values*. Genève – Georgetown – Amsterdam, 1985. 79–89.
- SOKAL Alan – BRICMONT Jean, *Intellektuális imposztorok: Posztmodern értelmiségek visszaélése a tudománnyal* (ford. KUTROVÁCS Gábor – RÁCS András). Typotex Kiadó, Budapest, 2000.
- TAMÁSI Péter, *Kísérlet egy önkéntes nemzetközi társadalomtudományi etikai kódex létrehozására*. Társadalomkutatás: A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) Gazdaság- és Jogtudományok Osztályának (GJO) folyóirata 2005/2. 305–317. In <http://www.akademiai.com/content/tm524q8wruh66678/fulltext.pdf>.
- UNITED NATIONS EDUCATIONAL, SCIENTIFIC AND CULTURAL ORGANIZATION (UNESCO), *Code of Conduct and Ethical Guidelines in Social Science Research*. UNESCO, Paris, 2012. In http://www.unesco.org/new/fileadmin/MULTIMEDIA/HQ/SHS/pdf/Soc_Sci_Code.pdf.
- VERHOOG Henk, *Science Education in Universities*. In MUSSCHENGA Bert – GOSLING David (szerk.), *Science Education and Ethical Values*. Genève – Georgetown – Amsterdam, 1985. 98–106.
- WEBER Max, *A tudomány mint hivatás*. In WEBER Max, *A tudomány és a politika mint hivatás* (ford. GLAVINA Zsuzsa). Budapest, 2004. 5–56.